

Letošní, šestnáctý ročník potvrdil, že Zahrada už dávno není typickým FCT festivalem. Michal Jupp Konečný pozval i kapely, jejímž členům mnohdy třeba jméno Roman Horký nebo František Nedvěd nic neříká, a přesto dokázaly posluchače zaujmout. Já jsem si z programu vybrala patnáctičlennou africkou skupinu **Inkululeko Yabatsha**, romské **Terne čhave**, kapelu **Cuba Kubikula** s výraznou osobností Vesnou Vaško Cáceres a mladé rokycanské muzikanty, kteří si říkají **Já, ty a on**.

Inkululeko Yabatsha, to je patnáct tanečníků, zpěváků a perkussionistů ze zimbabweské umělecké školy, kteří od roku 2002 jezdí po Evropě a představují cizincům lidovou kulturu a život afrických vesnic. Pro Českou republiku je objevila jindřichohradecká kapela Jen tak tak, která spolu s městem Jindřichův Hradec a rakouskou agenturou Szene Bunte Wähne Afričany pozvala na festival Folková růže v Jindřichově Hradci. Inkululeko Yabatsha předvádí temperamentní šou plnou tance, zpěvu a dramatického výrazu. Na Zahradě, kde se objevili poprvé, dostali prostor nejdříve v amfiteátru při večerním koncertě a

Inkululeko Yabatsha

foto: Ivan Krejza Bllembý ©

pak druhý den na Kapličky. A pokaždé dokázali diváky dostat. Myslím si, že tolik energie jako oni, nikdo z účinkujících na pódiu nevydal. Jejich vystoupení, které je pastvou nejen pro uši, ale i pro oči, se popisuje těžko, to se musí vidět. Mně samotné se vždycky rozšíří zorničky úžasem, čelist mi poklesne a až do konce civím jak uhranutá na to, co je možné udělat s tělem, rytmem, pohybem a zpěvem.

Terne čhave se představili v amfiteátru v neděli k večeru. Na Zahradě nejsou žádnými nováčky. V roce 2001 získali Krtečka a přibližně od té doby je sleduji. Musím se přiznat, že dřív jsem se při jejich koncertech téměř nudila. Považovala jsem je za dobré muzikanty, kteří umí publikum roztančit, ale to bylo tak asi všechno. Chyběly mi u nich hlubší, promyšlenější skladby, které by nesloužily právě jen k tomu roztancování. Loni však "Mladí chlápci" vydali své druhé CD "**Kaj džas**" a můj názor se změnil. Loni v listopadu jsem byla na křtu oné desky a teď na Zahradě se mi jen potvrdilo to, že Terne čhave se kamsi posunuli. Základem zůstává samozřejmě romská melodika, ale jejich průniky do jiných žánrů, například latiny,

reggae, jazzu, flamenga, rocku a klezmeru, jsou čím dál častější a úspěšnější. Písničky nejsou stavěné jen na rychlém tempu a chytlavém rytmu, ale už i na vrstevnatosti, díky níž posluchač v jejich hudbě objevuje stále nové a nové momenty a překvapení. A nastalo přibrali houslistu Adama Pospíšila, což zvuku kapely také pomohlo. Na Zahradě měli trošku smůlu na časové umístění v programu a na počasí (do lidí nemilosrdně pražilo slunce), ale nakonec se diváci přílivu muzikantské energie neubránili a pár tanečníků se pod pódiem objevilo.

Vesna Vaško Cáceres je osobnost vskutku pozoruhodná. Tato velmi činorodá žena chorvatsko-španělského původu se na Zahradě představila coby písničkářka a se svou pražskou kapelou **Cuba Kubikula**. Kromě toho se věnuje jazzu, bossa-nově a zhudebňuje poezii pro divadelní užití, jehož je následně i interpretkou. Pro Divadlo v Řeznické složila hudbu k představení Tonka Šibenice a vydala osm desek. V Chorvatsku vystudovala akordeon, v Praze muzikologii a zpěv na Ježkově konzervatoři? Až by se člověk divil, že na Zahradě vystupovala poprvé a ještě soutěžila o Krtečka. V kapele Cuba Kubikula působí Vesna jako zpěvačka, akordeonistka a skladatelka. V repertoáru najdete hlavně kubánské písně, ale také brazilské, balkánské a další. Autorské skladby si Vesna píše především ve španělštině, ale i v češtině. Svým projevem mi silně připomíná Natálii Velšmídovou, bez toho že by jí to však ubralo na osobitosti. Kapela je nástrojově dotvořena kytarou, kontrabasem, bicími a perkusemi. Výsledný zvuk vybízí k tanci, ale i soustředěnému poslechu se zavřenýma očima. V soutěži o Krtečka skončili čtrnáctí a ať už se to někomu zdá dobré, nebo špatné umístění, na svém recitálu na zámku dokázali, že "vedia".

A s rozplýváním se nad tvorbou kapel, jimž chutnají etno rytmy, ještě nekončím. O Krtečka soutěžila a následující den recitoval na zámku měla mladá rokycanská kapela **Já, ty a on**. Polovinu ze čtyřčlenné sestavy tvoří Romové (mimochodem otec basáka Jéni Duždy hraje s Věrou Bílou v kapele Kale a jeho sestra Maruška Duždová bývala dvorní zpěvačkou Idy Kellarové), a tak není divu, že se romské rytmy a cítění do jejich tvorby silně promítají. Není to ovšem typická romská kapela, třeba čardáše v repertoáru rozhodně nenajdete. Sami svůj styl charakterizují jako akustic-ethno-beatbox, ale rozeznáte i vlivy latiny, jazzu a folku. Výborná zpěvačka Justina Mastná, která má podle mého talent i na sólovou dráhu, dává písničkám charakteristickou tvář, a spolu s basákem, zpěvákem a skladatelem Jéňou Duždou tvoří příjemný dvojhlas. Dalšími členy kapely jsou citlivý perkussionista Martin Horváth a kytarista Honza Nedoma, odkojený rozličnými žánry nepodobnými těm, které se dají slyšet na Zahradě. Velkou devizou pro Já, ty a on je, že si umí pohrávat s tóny, hlasem, pocity, barvami a píší si sami písničky. Když se k tomu ještě přidá radost z hraní, dravost a odvaha publikum šokovat osobitým pojetím hudby, kombinací různých žánrů a například beatboxem na takovém festivalu jako je Zahrada, je mladá a nadějná kapela na světě. A to, že skončili v soutěži o Krtečka třináctí, by je mělo motivovat k tomu, aby na sebe ještě více upozorňovali jako na kapelu, která vybočuje z řady a proto si ji stojí za to poslechnout.

Napsal uživatel Markéta Skočovská
Čtvrtek, 28 Červenec 2005 04:00

Tento článek budiž mimo jiné pozváním na příští ročník Zahrady, která se doufejme bude opět otvírat kapelám, jejichž tvorba voní dálkami a exotikou, a jejichž přínos pro hudební rozhled a cítění posluchačů je mnohdy větší než kapel, které hrají každý rok v nejlepších časech a nemají nám už co nového a překvapujícího předat.